

БЕЗПЕЧНИЙ ШЛЯХ

Інструкція до гри

МКЧХ

Мета гри:

в ході гри учасники дізнаються про правила безпечної поведінки, пов'язаної з ризиками мін та вибухонебезпечних залишків війни, відповідаючи на питання і просуваючись звивистим шляхом на ігровому полі.

Правила гри:

кількість учасників: до 8 осіб.

Гравці ставлять свої фішки в першому квадраті нижнього лівого кута поля з написом «СТАРТ». Далі учасники по черзі кидають кубик і, залежно від числа, яке випало, роблять кроки на полі.

Кожна клітинка на полі має свій колір, який символізує задачу, і відповідає картці, в якій вказана певна задача.

Складові гри:

- ігрове поле
- кубик
- одна фішка на гравця
- 32 картки з питаннями
- 11 карток з інформацією
(з правилами безпечної поведінки)
- 20 карток із завданнями

Картка з питанням:

Якщо гравець потрапляє на червоний квадрат, це означає, що йому необхідно відповісти на питання, пов'язане з правилами безпечної поведінки. Якщо гравець правильно відповідає, він може рухатися далі, якщо ні – залишається на місці та пропускає хід.

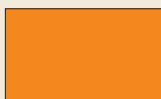
Картка з завданням:

Якщо гравець потрапляє на зелений квадрат, це означає, що необхідно виконати завдання, вказане в картці. Якщо гравець відповідає правильно, він може рухатися далі, якщо ні – залишається на місці та пропускає хід.

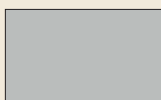

Картка з інформацією:

Якщо гравець потрапляє на синій квадрат, він отримує важливу інформацію про правила безпеки. Завдання гравця - голосно прочитати це правило і продовжити гру.

Потрапляючи на коричневий квадрат, гравець повинен повернутися на 3 кроки назад і виконати завдання квадрата нового кольору.

Потрапляючи на сірий квадрат, гравець повинен повернутися на 5 кроків назад і виконати завдання квадрата нового кольору.

Потрапляючи на білий квадрат, гравець повинен пропустити два ходи.

Картки з питаннями

1 Чи правда, що якщо під час випасу деякі тварини постраждали від підриву на мінах та інших вибухонебезпечних предметах, то, найімовірніше, в цій місцевості вже немає мін та нерозірваних боєприпасів?

Ні. Ця місцевість все ще небезпечна. Тварина, що пасеться, не може наступити на кожен міну, тому частина місцевості може залишатися небезпечною.

2 Чи правда, що якщо ти вже ходив по неперевереній дорозі і ніяких вибухів не було, то можеш спокійно ходити там і далі, бо якщо міна чи боєприпас не вибухнули в перший раз, то не вибухнуть вже ніколи?

Ні. Ґрунт ущільнюється, тому чутливість міни може змінитися, і за таких умов для спрацювання міни може знадобитися сильніший тиск.

3 Чи правда, що існує така міна, яка клацає, коли хтось на неї наступає, а потім вибухає, лише якщо прибрати ногу?

Ні. Це неправда. Таке можна побачити лише в кіно!

4 Чи правда, що якщо ти виявив міну, перше, що слід зробити – це позначити таке місце?

Ні. Спочатку ти маєш зупинитися, а потім попередити інших. Слід покликати дорослих або набрати 101 та в жодному випадку не рухатися.

5 Чи вірно твердження про те, що собаки допомагають виявити міни при розмінуванні території?

Так. Спеціально навчені собаки можуть відчувати запах вибухових речовин, що містяться в протипіхотних та протитранспортних мінах.

6 Чи правда, що відповідно до Конвенції про заборону протипіхотних мін країнам дозволено виробляти протипіхотні міни, але заборонено відправляти їх до інших країн?

Ні. Відповідно до цієї конвенції забороняється застосування, накопичення запасів, виробництво і передача протипіхотних мін.

7 Чи правда, що один зі способів запобігти травмам при підриві на вибухонебезпечному предметі – це рухатися якнайшвидше?

Якщо ти будеш бігти або їхати дуже швидко, то можеш врятуватися від уламків боєприпасу чи міни, що вибухає.

Ні. Це неправда.

8 Чи правда, що наземні міни зберігаються недовго і за декілька років у землі вони іржавіють, псуються та не спрацьовують?

Ні. Міни та інші вибухонебезпечні предмети можуть залишатися небезпечними протягом десятиліть.

9 Чи правда, що нерозірвані боєприпаси становлять меншу загрозу, тому що їх можна побачити, а потім просто самотійно прибрати з дороги?

Ні. Не можна торкатися нерозірваних боєприпасів – вони можуть бути смертельно небезпечні.

10 Чи правда, що міни часто встановлюють в лісосмугах та лісовій місцевості? А іноді розміщують поруч із деревами?

Так. Зазвичай міни маскують за допомогою палої листви. Ліси, лісосмуги та узбіччя є найнебезпечнішими територіями

11 Чи правда, що в деяких країнах зняття маркувальних знаків та огорожі заборонено законом?

Так. Такий закон існує в Камбоджі та Мозамбіку.

12 Чи правда, що випалювання території може очистити її від мін та інших вибухонебезпечних предметів?

Ні. Не всі боєприпаси можуть розірватися. Після впливу температур, боєприпаси стають нестабільними і люди можуть постраждати від вибуху мін та нерозірваних боєприпасів навіть при найменшому русі.

13 Що таке протипіхотна міна?

Міна – це небезпечний предмет, який встановлюється на землі чи під землею та має на меті вбити чи покалічити свою жертву. До мін небезпечно наближатися, торкатися, штовхати їх, переміщувати чи будь-яким іншим чином з ними взаємодіяти.

14 З чого можуть бути виготовлені міни?

Метал, пластик, дерево, скло.

15 Якого кольору можуть бути наземні міни?

Кольори природи, щоб легше було замаскувати предмет: зелений, коричневий, чорний.

16 Що таке нерозірваний боєприпас?

Нерозірваний боєприпас це вибухонебезпечний предмет, який міг бути вистрілений, скинутий, запущений чи відстрілений та мав розірватися, але не розірвався.

17 Як виглядають нерозірвані боєприпаси? Наскільки вони великі чи малі?

Нерозірвані боєприпаси мають різні розміри та форми. Навіть торкатися до них може бути небезпечно!

18 Чому міни та нерозірвані боєприпаси небезпечні?

Вони можуть покалічити чи позбавити життя.

19 Якщо ти виявив нерозірваний боєприпас чи підозрілі предмети, що ти повинен робити?

Залишити це місце, відійти на безпечну ділянку якомога далі та зателефонувати дорослим, щоб вони зателефонували ДСНС за номером 101.

20 Якщо бачиш, що твій друг йде до небезпечного місця, що ти будеш робити?

Потрібно зупинити його та пояснити, що це небезпечно.

21 Якщо ви граєте із друзями і м'яч закотився за попереджувальний знак, що ви будете робити?

Не можна заходити за знак. Знак попереджає, що територія за ним є небезпечною.

22 Якщо ти бачиш, що твій однокласник хоче торкнутися нерозірваних боєприпасів, що будеш робити?

Потрібно зупинити його та пояснити, якими можуть бути наслідки та повідомити дорослих про знахідку.

23 Чи правда, що якщо зрізати розтяжку, це знешкодить міну або міну-пастку?

Більшість боєприпасів, що працюють за допомогою розтяжки, детонують внаслідок найменшого збільшення чи зменшення натягу шнура, тому відповідь – ні.

24 Чи дорого коштує виготовлення однієї міни? Ціна виготовлення однієї міни дуже низька.

25 За яким номером слід телефонувати, якщо було виявлено підозрілий предмет?

За номером 101 – номер Державної Служби з Надзвичайних Ситуацій. Там працюють піротехніки.

26 Ви з батьками їдете до своїх родичів і вже пізній час доби. Ви помітили другорядну дорогу, яка, по-видимому, є коротшим шляхом. Чи скористуетесь ви коротшим маршрутом?

Безпечним буде продовжувати їхати за своїм основним перевіреним маршрутом.

27 Ви з родиною рухаєтесь на автомобілі та натрапляєте на дерево, що впало і перегородило вам дорогу. З якого боку будете об'їжджати дерево?

Об'їжджати або пересувати дерево не можна. Безпечніше буде повернутися назад та знайти іншу дорогу.

28 Як думаєш, через що міна може вибухнути: переміщення, натискання, дистанційне управління, розтяжка, самоліквідація
Все зазначене вище.

29 Що з цього може бути використано для маскування міни-пастки: закинута будівля, мертві тварини або люди, зброя, транспортні засоби або привертаючі увагу предмети.

Все зазначене вище.

30 Чи вірне твердження, що міни та боєприпаси ніколи не можуть знаходитися в одному місці разом?

Ні, невірне.

31 Чи вірне твердження про те, що міни часто розміщуються в стратегічних місцях, наприклад: аеропорти, мости, траншеї та інші військові позиції, закинуті будівлі.

Так, це вірно.

32 Уяви ситуацію: на вулиці на видному місці лежить кинутий пакунок, але він не твій. Чи будеш до нього наближатися?

Ні, так може бути замаскована міна-пастка.

Картки з інформацією

1 Міни

Міни можуть бути розташовані над та під землею. Міни важко побачити, бо їх маскують. Вони можуть бути виготовлені з металу, пластику, дерева чи скла. Міни мають різну форму, колір та розмір, можуть бути старі та іржаві. Там, де є одна, ймовірно, є й інші міни.

Не підходь! Не чіпай! Повідомляй!

2 Нерозірвані боеприпаси

Нерозірвані боеприпаси можуть бути різних типів, мати різний розмір та форму.

Вони можуть бути блискучими, а можуть бути старими та іржавими, схожими на металообробку.

Можуть залишитися стирчати не тільки в землі, але й на деревах, огорожах, дахах.

Небезпечно кидати каміння, бити палками, підпалювати, торкатися, підбирати чи розбирати нерозірвані боеприпаси.

Не підходь! Не чіпай! Повідомляй!

3 Вплив, який мають випадки підриву на мінах та інших вибухонебезпечних предметах на життя людини

- Фізичні наслідки для постраждалих

Міни чи вибухонебезпечні залишки війни можуть залишити тих, хто виживе, без рук та ніг, можуть призвести до сліпоти або безпліддя, а також мати інші серйозні наслідки для здоров'я.

- Психологічні наслідки для постраждалих

Ті, хто вижив після поранення мінами чи вибухонебезпечними залишками війни, часто втрачають самостійність та стикаються з емоційними та фінансовими труднощами.

4 Вплив, який мають випадки підриву на мінах та інших вибухонебезпечних предметах на життя людини

- Соціальні та економічні наслідки

Сім'ї, в яких єдиний годувальник загинув чи дістав поранення від вибуху міни чи вибухонебезпечного залишку війни, стикаються з економічними труднощами.

- Постраждалий може витратити не один місяць на реабілітацію та постійно потребує підтримки й допомоги.

Міни та вибухонебезпечні залишки війни можуть вбивати тварин, руйнувати майно, не давати людям можливості потрапити до своїх громад та перешкоджати доступу до води, палива та інших ресурсів.

5 Небезпечні місця, яких слід уникати

- Місця ведення бойових дій.
- Зруйновані та покинуті будівлі, блокпости, мости, водойми.
- Ліси, лісосмуги, узбіччя.
- Закинуті, пошкоджені військові транспортні засоби або обладнання.
- Дорога чи стежка, що не використовується: наприклад, така, що заросла високою травою.
- Території, промарковані знаками про мінну небезпеку.

Уникай небезпечних місць!

6 «Ознаки» небезпечних місць

- Частково або повністю видимі елементи боеприпасів.
- Металевий або пластиковий предмет незвичайної форми або його фрагменти.
- Зруйновані будівлі та військова техніка.
- Пакування військового характеру.
- Воронки в ґрунті або на дорозі.
- Невикористаний або обламаний дріт, розташований в декількох сантиметрах над землею та на землі.
- Залишки тварин.

Якщо ти бачиш цю, що може бути «ознакою» потенційно небезпечного місця, не підходь та залиш це місце. Якщо немає видимих ознак мін чи вибухонебезпечних залишків війни, це не означає, що місце є безпечним.

7 Попереджувальні знаки

Існує два типи попереджувальних знаків: місцеві та міжнародні. Місцеві можуть бути виконані з підручних матеріалів, відмічені яскравим кольором, шинами, камінням, палками та пластиковими пляшками. Міжнародні знаки зазвичай червоного кольору, у формі квадрата або трикутника з черепом та кістками чи без нього.

Завжди звертай увагу на попереджувальні знаки!

Ніколи не заходь за них.

Якщо ти бачиш знак, зупинись та повернись назад.

НИКОЛИ не переміщуй та не прибирай знак! Це може наразити на ризик інших людей.

8 Як залишатися в безпеці, якщо ти бачиш вибухонебезпечні залишки війни (наприклад, снаряд, який не розірвався).

- Зупинись!
- **НЕ підходь!** Не бий, не кидай, не підпалюй.
- Відійди на безпечну ділянку якомога далі.
- Повідом дорослим чи за номером 101.

9 Як залишатися в безпеці, якщо ти думаєш, що зайшов на мінне поле

- Стій, не рухайся.
- Якщо ти йшов не один/одна, скажи іншим, щоб вони залишалися на своїх місцях.
- Зателефонуй дорослим чи 101 та чекай на допомогу.

10 Що робити і як залишатися в безпеці, якщо трапився нещасний випадок?

- Не панікуй!
- **НЕ наближайся** до постраждалого. Не намагайся врятувати постраждалого самотужки, бо це може бути небезпечним і для тебе.
- Клич на допомогу дорослих, щоб ті викликали **швидку допомогу - 103** або службу порятунку – **ДСНС - 101**.

11 Завжди пам'ятай правила безпеки

- Не наближайся і не торкайся невідомих або підозрілих предметів.
- Користуйся дорогами, які вже були перевірені і визнані безпечними.
- Уникай небезпечних територій.
- Довіряй знакам мінної небезпеки. Не переміщуй знаки.
- Повідомляй про нерозірвані боеприпаси або невідомі підозрілі предмети дорослим та за номером **101**.

Картки з завданнями

- 1** Назви свої дії, якщо бачиш підозрілий предмет.
 - Зупинитися.
 - Не торкатися, не штовхати, не кидати, не бити, не підпалювати.
 - Відійти на безпечну ділянку якомога далі.
 - Повідомити дорослих, які зателефонують за номером 101.
- 2** Намалюй попереджувальний знак на папері.
- 3** Уяви ситуацію: твій знайомий хоче роздивитися підозрілий предмет. Що ти йому скажеш?
Стій! Відійди! Потрібно покликати дорослих або зателефонувати 101. Розказати про наслідки.
- 4** Уяви ситуацію: твій знайомий пропонує тобі покататися на велосипеді в місці, в якому ви ніколи не були. Ви не знаєте, чи безпечна територія зараз. Якою буде твоя відповідь?
Ні, бо я не знаю чи там безпечно. Територія буде вважатися безпечною тільки після очищення її від боєприпасів.
- 5** Уяви ситуацію: ти проходиш повз знак «Стоп міни!» і за знаком ти бачиш щось привабливе для тебе (телефон, іграшка тощо). Чи буде безпечною ділянка поруч зі знаком?
Ні, не буде.
- 6** Назви потенційно небезпечні місця.
Місця проведення бойових дій; траншеї, полігони для стрільби, блокпости, місця колишнього розташування військових; покинуте житло та зруйновані будівлі, прикордонні зони; мости, береги річок; ліси, лісосмуги, узбіччя; промаркована територія.
- 7** Назви попереджувальні знаки, які ти знаєш.
Офіційні знаки: червоні трикутники або прямокутники з написами «Стоп міни!», «Небезпечно міни!», з малюнком черепа з кістками або червоно-біла стрічка. Неофіційні знаки: саморобні конструкції, таблички, написи.
- 8** Що може бути «ознакою» небезпеки? Назви «ознаки».
Видимі елементи боєприпасів, уламки; кратери/воронки, змінений ландшафт, залишки тварин; військо-ве обладнання, кинуті ящики, залишки перебування військових; зруйновані будівлі, кинута або згоріла техніка; стежки чи дороги, які не використовуються тощо.
- 9** Посміхнись! Жодних завдань для тебе! Рухайся далі.
- 10** Посміхнись! Жодних завдань для тебе! Рухайся далі.
- 11** Уяви ситуацію: твій друг просить сфотографувати його на тлі кинутого танка. Він запевняє, що не торкатиметься його. Якими будуть твої дії?
Відмовтеся робити фото і поясніть йому, чому це небезпечно.
- 12** Уяви ситуацію: ти з сусідом рухаєшся по населеному пункту, де рік назад проходили активні бойові дії. Ви помічаєте дерево, на якому ростуть яблука, але місцеві їх чомусь не зривають. Чи безпечно до нього підходити?
Ні, якщо ніхто не підходив до дерева, значить, на то має бути причина. Мисцеві зазвичай знають місцезнаходження небезпечних місць в їх населених пунктах.
- 13** Назви свої дії, якщо бачиш підозрілий предмет.
Зупинитися.
Не торкатися, не штовхати, не кидати, не бити, не підпалювати. Відійти на безпечну ділянку якомога далі. Повідомити дорослих, які зателефонують за номером 101.
- 14** Уяви ситуацію: хтось хоче показати тобі місце, де було знайдено міни. Якими будуть твої дії?
Відмовитися. Зателефонувати дорослим чи 101 та спробувати описати місцезнаходження.
- 15** Уяви ситуацію: хтось продає сувеніри, що складаються з елементів боєприпасів або є цілими боєприпасами. Твій знайомий пропонує купити по одному і каже, що вони точно безпечні. Якими будуть твої дії?
Відійти від цього місця та повідомити батьків.
- 16** Уяви ситуацію: людина зайшла на мінне поле. Чи буде ефективним та безпечним повернутися тим самим шляхом (йдучи по власних слідах)?
Ні, не буде. Треба повідомити ДСНС та чекати на допомогу.
- 17** Людина пересувається на автомобілі, шлях якого перегороджує повалене через всю дорогу дерево. З якого боку потрібно об'їжджати це дерево?
Повернутися та знайти інший шлях.
- 18** На своєму шляху людина бачить декілька воронко від боєприпасів. Які дії будуть вірними в такій ситуації?
Повернутися назад та рухатися по асфальтованій дорозі.
- 19** В дорозі людина чує, що колесо його автомобіля пробито. Чому буде вважатися небезпечною зупинка на узбіччі?
Узбіччя може бути заміноване, тому безпечно буде знаходитися на асфальтовому покритті або на дорозі.
- 20** Уявіть ситуацію: в населений пункт, в якому ви проживаєте, приїхала компанія молодих людей покататися на велосипедах та збирати гриби у лісі поруч. Ви знаєте, що це може бути небезпечно. Що саме їм потрібно знати, щоб залишатися у безпеці?
Якщо людина перебуває в новому для неї населеному пункті, важливо розуміти, чи проходили там бойові дії, що становить небезпеку і де знаходяться безпечні та небезпечні місця. Ліси, лісосмуги та узбіччя наразі вважаються найнебезпечнішими місцями.

МКЧХ допомагає людям, що постраждали від збройних конфліктів та інших ситуацій насильства в усьому світі, і робить все можливе для захисту їхньої гідності та полегшення їхніх страждань.

МКЧХ

Міжнародний Комітет Червоного Хреста
вул. Велика Васильківська, 6-о,
м. Київ, Україна
© МКЧХ, Жовтень 2023

 blogs.icrc.org/ua
 facebook.com/ICRCUA
 twitter.com/ICRC_ua
 t.me/ICRCinUkraine

МКЧХ

БЕЗПЕЧНИЙ ШЛЯХ

Картка-питання

Картка-завдання

Картка-інформація

Пропусти 2 кроки

Повернення на 3 кроки

Повернення на 5 кроків